

Ceny ogłoszeń
za wiersz milime-
trowy przed izłoty
w tekście 50 gr., za
tytułem 40 gr. Ogło-
szenia tabelarycz-
ne 50 proc., a świa-
teczne 25 proc. dro-
żej. Drobnie ogło-
szenia po 10 groszy
Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
Za zastrzeżenie miejsca
dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘB

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie

zł. 2.—

Adres Redakcji, Ad-
ministracji, Dru-
karni, Sosnowiec,
ul. ...

KRAKÓW
Biblioteka Jagiellońska
Sw. Anny 12

ODDZIAŁY:

KIELCE, ul. Wspólna 12, tel. 12-78; BĘDZIN, Małachowskiego 74; DĄBROWA, ul. 3-go Maja 14 i Kiłowej Jadw.
(róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELADZ, Miłowiecka Nr. 5. GRODZIEC, ulica Legionów, tel. 16.

Zmienne koleje walk w Hiszpanji

Siedmiodzinny pojedynek artylerji

PARYŻ, 11. 8. Z pogranicza hiszpańskiego donoszą, że podczas gdy sytuacja powstańców na frontach madyryckim i katalońskim została bez zmiany, powstańcy okazują wielką aktywność w prowincji Guipuzea, gdzie oddział powstańczy przeszedł do ofensywy. Oczekują, że ofensywa przybie-

rze niebawem wielkie rozmiary, o ile nie zajdą nieprzewidziane wypadki na południu lub na wschodzie Hiszpanji.

Manewr gen. Franco od południa ma polegać na związaniu większości sił rządowych dookoła bezpośredniej ofensywy Madrytu.

Pierwszym celem ofensywy pow-

stańców na północy ma być Toloza. W ofensywie tej może grać główną rolę lotnictwo zreorganizowane przez gen. Mola.

BARCELONA, 11. 8. Specjalny korespondent Havasa na froncie aragońskim podaje, że wczoraj z samego rana na wschód od Huesca pod Monte Aragon rozpoczął się pojedynek artylerji, który trwał 7 godzin.

Powstańcy odnieść mieli poważne straty, natomiast wojskom rządowym udało się posunąć aż do miejscowości Loporzano.

Głód na Alasce

NOWY-YORK, 11.8. PAT. Z miejscowości Nome na Alasce donoszą, o głodzie wśród Eskimosów. Eskimosi pozabijali i zjedli niemal wszystkie psy, będące w tamtejszych okolicach jedynym środkiem komunikacji.

Jeden ze statków wyruszył z polecenia Waszyngtonu do Cap Barrow na oceanie Lodowatym, wioząc 100 ton mąki, a także olejów i konserw celem rozdania ich głodującym Eskimosom.

Czeskie pieniacstwo

MORAWSKA OSTRAWA, 11. 8. PAT. „Dziennik Polski” donosi, iż czeskie władze policyjne wydalily z gminy Łąki na Śląsku cieszyńskim dwóch obywateli polskich zamieszkałych tam od kilkunastu lat, którzy nigdy nie byli karani.

Rząd reguluje podatek hotelowy

Podatek nie może przekraczać 10 pr. ceny najmu pokoju

WARSZAWA, 11. 8. — Minister spraw wewnętrznych wydał do pp. wojewodów i przewodniczących wydziałów powiatowych nowe zarządzenie spowodu podatku hotelowego. Przypominając, iż okólnikiem z dnia 7 stycznia 1935 r. udzielono wskazówek co do zatwierdzenia statutów o podatku hotelowym, a w szczególności zarządzone, aby stawka tego podatku nie przekraczała 10 proc. sum należności za wynajem lokalu, natomiast jeżeli chodzi o uzdrowiska o charakterze użyteczności publicznej polecono zaopiniować wogóle pobierania tego podatku i obecnie minister spraw wewnętrznych na mocy informacji centralnych organizacji przemysłu hotelowego stwierdzającej, że stawka podatku hotelowego w wielu miejscowościach przekracza ustaloną normę 10 proc., zarządza, by w okresie do dnia 1 kwietnia 1937 poddano rewizji wszystkie statuty miejskie o poborze podatku hotelowego.

W tych miejscowościach, gdzie stawka tego podatku przekracza ustaloną normę należy wysokość podatku obniżyć do 10 proc.

Pozatem minister zarządza, aby w wypadkach wynajmowania pokoiów poniżej ceny wyznaczonej w cenniku, w przedsiębiorstwach, które prowadzą prawidłowe księgi handlowe podatek był pobierany od faktycznej ceny najmu pokoiów.

Natomiast w przedsiębiorstwach, nieprowadzących ksiąg handlowych, lub w takich, w których stwierdzone były uchybienia lub też nadużycia w księgowaniu podatku, podatek ma być pobierany w stosunku do cen cennikowych.

Jeżeli chodzi o uzdrowiska o charakterze użyteczności publicznej, to utrzymuje się w mocy dawne zarządzenia.

Cyklon w Grecji

WIEN, 11. 8. Z Aten donoszą, że nad Tesalią szalał wczoraj gwałtowny cyklon, który wyrządził straszne spustoszenie, szczególnie w okolicy Vola, gdzie uległo zniszczeniu kilkadziesiąt domów. Połączenia telegraficzne - telefoniczne są na przestrzeni kilku kilometrów zerwane.

Według dotychczasowych zestawień w żywiołowej katastrofie zginęło 12 osób.

dzenie o niepobieraniu podatku hotelowego.

OSTATNIE DONIESIENIA Z OLIMPIJADY

100 tys. widzów przypatrywało się naszej porażce w rozgrywce półfinałowej z Austrią

Japończycy najlepszymi pływakami — Pilat wyeliminowany — Woślarze nasi.. narazie dobrzy

BERLIN, 11. 8. Mecz półfinałowy Austrija — Polska odbył się na głównym stadionie olimpijskim. Rozgrywki piłkarskie, pomimo wyeliminowania Niemców, nie straciły na atrakcyjności i publiczność tłumnie odwiedza zawody. Na mecz Austrii z Polską przybyło 100.000 widzów. Polscy piłkarze nigdy jeszcze nie grali przed tak licznym audytorjum publiczności.

Drużyna polska wystąpiła w składzie identycznym, jak w meczach poprzednich. Grali więc: Albański, Martyna, Galecki, Kotlarezyk, Wasiewicz, Dytko, Wodarz, Musielak, Peterek, God i Piec.

Austriacy wystąpili w składzie: Konberger, Kunster, Kargel, Wallwieser, Hoffmeister, Ferginster, Lauton, Mondzel, Keinberger i Ficksberger.

Grę rozpoczęli polacy, którzy grali z wiatrem. Obustronne ataki nie przyniosły rezultatu. Spotkanie w pierwszych okresach gry było może ze wszystkich rozgrywek olimpijskich najmniej ciekawe. W 15 min. Wodarz podprowadził piłkę pod bramkę, jednak przestrzelił.

W 20-minucie austriacy niespodziewanie zdobyli prowadzenie i mimo wysiłku ze strony polskiego ataku, utrzymali je do przerwy.

W drugiej połowie gry austriacy już w 5-ej minucie podwyższają wynik na 2:0, poczem polacy uzyskują przewagę i często atakują bramkę przeciwnika.

Ataki Polaków przesładowane są jednak niezwykle mocnym Musielakiem i Peterekiem, którzy nie mogą trafić do bramki, nawet z czterech metrów.

Szczególnie źle wypada Musielak, który doskonale podania skrzydłowych Wodarza i Pieca — marnuje.

Dopier w 30 minucie z zamieszaniem God zdobywa bramkę.

W dalszym ciągu przeważają Polacy. Austriacy zdobywają się na niebezpieczne przeboje, które likwiduje

Albański ze znakomitym Galeckim.

Na 8 minut przed końcem w czasie kornera strzelonego przez Wodarza, Peterek, atakując bramkarza, wpechnął go razem z piłką do bramki.

Bramka prawidłowo zdobyta, jednak stronniczy sędzia dr. Barton, uwzględniając protest Austriaków, bramki nie uznaje.

Sytuacja wywołała 3-minutową kłótnię.

Drużyna nasza stronniczymi orzeczeniami sędziego wyprowadzona z równowagi, gra chaotycznie. Najgorszej wypadła Musielak. Austriacy grają na zwłokę. Przetrzymują piłkę i wykopują piłkę na aut.

W ostatniej minucie gry środkowy napastnik przebija się ładnie przez linie pomocy i obrońcę Galeckiego, poczem nieuchronnie strzela bramkę. Wynik 3:1.

Pozostał nam jeszcze mecz o brązowy medal z Norwegią.

Porażka drużyny polskiej z Austrią jest blamażem polskiego futbolu. Reprezentacja nasza potrafiła wygrać z zawodowcami drżynami wiedeńskimi, jak Rapidem i Admirą, a nie potrafiła pokonać słabego zespołu amatorskiego.

W pierwszym rzędzie za porażkę winić należy Musielaka i Albańskiego. Wszystkie trzy bramki były do obronienia. Musielak zagrał zamiast Szerfkiego.

Niesamowite, wzrost widowisko przedstawiał soba finał sztafety pływackiej 4x200 metrów.

Japończycy udowodnili tu, że są pływakami bezkonkurencyjnymi. Pobili reprezentację USA, o przeszło 11 sek. ustanowili nowy rekord olimpijski i światowy.

Pierwszy popłynął Yusa, obejmując odrazu prowadzenie, na drugiej zmianie płynął Sugiuma, najslabszy z całej czwórki, ale mimo tego prowadził w dalszym ciągu, trzecim był Ta-

guchi, a jako ostatni płynął fenomenalny Arai.

Czas japończyków 8:51.5 min. Na drugim miejscu znaleźli się Amerykanie z czasem 9:03. Udowodnili oni, że po japończykach są zespołowo najlepszymi pływakami. Pierwsza sztafeta europejska — Węgry znalazła się na trzecim miejscu z czasem 9:13,3 m. ustanawiając nowy rekord węgierski i europejski. Czwarte miejsce zajęli Francuzi 9:18,2 min. Piąte miejsce zdołali Niemcy w 9:19,6, 6) Anglia.

Finał pływania pań na 200 mtr. stylem klasycznym rozegrano bezpośrednio po emocjonującej sztafecie 4x200.

Wyścig ten zakończył się ponownym tryumfem Japonii.

Zwyciężyła Meahata w czasie 3.03,6, zdobywając mistrzostwo olimpijskie i złoty medal. 2) Demeger — Niemcy 3.04,2, 3) Soerensen — Danja 3.07,8

W dalszym ciągu bokerskich rozgrywek olimpijskich, polski bokser wagi ciężkiej, Pilat, spotkał się z Feausem z Urugwaju.

Pilat przegrał z Urugwajczykiem na punkty i temsamem został wyeliminowany.

Pilat walczył tchórzliwie, bojąc się atakować Urugwajczyka.

Kajnar zwyciężył na punkty Appetita — Francja.

Na torze wioślarskim w Grünau rozpoczęto wczoraj regaty olimpijskie. Wioślarze polscy naogół zawolili.

Verey w jedynkach zwyciężył w swoim przedbiegu, podobnie jak i dwójka bez sternika, Bożuchowski i Kolo-dzieczak.

Słabo wypadła czwórka ze sternikiem, która w swoim przedbiegu zajęła ostatnie miejsce.

Tragedja za murami więzienia

Ostatnia spowiedź pięknej przestępczyni

Na początku bieżącego roku w prasie kolumbijskiej rozpoczęły się takie na dyrektora stołecznego więzienia kobiecego płk. Carery.

Zarzucono mu, że nie jest odpowiedni na to stanowisko, wskazując, że od roku 1934 uciekło z więzienia 24 kobiety, o których wszelki ślad zaginął.

Przeprowadzano na miejscu dochodzenia, ale nie udało się stwierdzić kto umożliwił więźniarkom ucieczkę.

W prasie pisano o pewnej niewidocznej ręce, której ten stan należy zawdzięczać.

Każdy wiedział, że chodzi o złą płk. Carery.

Ataki na płk. Carerę nie zamilkły gdy w początkach lipca znówu dwie kobiety uciekły. Wieczorem tegoż dnia jeden ze strażników więziennych

usłyszał odgłosy dwóch strzałów, dochodzących z mieszkania dyrektora.

Zaniepokojony ten usiłował wejść do mieszkania płk. Carery, ale niestety, było zamknięte.

Natychmiast zaalarmowano straż i przez okno dostano się do mieszkania. Oczom przybyłych przedstawił się strażnik w widok.

W kałuży krwi na podłodze leżał małżonkowie. Płk. Carera nie żył już, natomiast żona jego dawała słabe oznaki życia.

Natychmiast przewieziono ją do szpitala i poddano operacji wyjęcia kuli. Po kilku dniach mogła już odpowiadać na pytania.

Do łóżka chorej przybył sędzia śledczy. Pani Carera przedstawia swoje dzieje.

Jej nazwisko panięskie brzmiało Michalina Goyo.

W 17 roku życia została skazana na 12 lat więzienia.

Pewien marynarz napadł na nią i usiłował porwać. W obronie własnej pchnęła go nożem. Cios okazał się śmiertelny. Została aresztowana i skazana za zabójstwo.

Po 2 miesiącach uciekła jednak i została się do Argentyny. Tutaj zako-

Co się dzieje w obozie polskich radykalistów?

Jak donoszą z Warszawy grupa b. ambasadora Filipowicza pod nazwą „Polska Partja Radykalna“, usiłuje znów rozwinąć działalność. W ostatnich dniach p. Filipowicz zrezygnował z prezesury P. P. R., zaś Rada Naczelna wybrała prezesem b. ministra Gabriela Czechowicza, zaś do zarządu wszedł znany działacz spółdzielczy pułk. Krzyżanowski.

Jak się dowiaduje Agencja „Echo“ viceprezesem P. P. R. został jeden z wysoko postawionych dygnitarzy w Funduszu Pracy kryjący się we władzach partyjnych pod pseudonimem Zagaje wicz. Grupa ta ma obecnie 3 swoje organy tygodniowe: „Nowe Drogi“, „Sarmata“ i „Śląską Brygadę“ na czele której stoi poseł obecnego Sejmu p. Płonka z Bielska.

W najbliższym czasie ma dojść do fuzji „Nowych Drog“ i „Sarmaty“ a na to miejsce ma powstać nowe pismo.

Gwałtowne wezwanie

MADRYT, 10.8. Tutejsza stacja radiowa przejęła depeszę wysłaną z Melilli, żądającą natychmiastowego wysłania z Seville 20 skrzyń serum przeciwko wściekliźnie i cholercie. Wezwanie to zostało powtórzone przeszło 30 razy.

chał się w niej bankier Foulbond, za którego niebawem wyzła zamąż.

Nie miała jednak spokoju. Więzienie w Bogota wywierało na nią jakiś magiczny wpływ.

Kilkakrotnie z mężem przyjeżdżała do Kolumbji i wreszcie przed 4 laty potrafiła nakłonić męża do tego, by zażądał się z dyrektorem więzienia kobiecego płk. Carera.

Ten został oczarowany piękną żoną bankiera, zakochał się w niej z pierwszego wejrzenia. I kiedy pół roku później umarł bankier Foulbond, płk. Carera poprosił o jej rękę.

Wdowa po bankierze przyjęła oświadczenia płk. Carera. Pożycie małżeńskie było bardzo dobre. Żona dyrektora więzienia poświęcała się ucieczkom dobroczynnym. Interesowała się więźniarkami i, w granicach przepisów, nosiła skazanym pomoc.

Nikt natomiast nie przypuszczał, że p. Carera znajduje zadowolenie w umożliwieniu więźniarkom ucieczki. Przekupiła kilku strażników i ci szmuklowali do cel różne narzędzia.

Urządzała się jednak tak sprytnie, że nigdy nie można było wpaść na jej

trop. Gdy ataki na dyrektora więzienia stały się głośnie, płk. Carera wziął żonę na spytki, ale ta wygłała się.

Mąż jednak podejrzewał ją i dlatego bacznie ją śledził.

Podczas ostatniej ucieczki nakrył ją.

Pani Carera opowiedziała wówczas wszystko mężowi. Ten oświadczył, że nie widzi dla siebie innego wyjścia, jak samobójstwo.

Żona starała go się odwieść od tego zamiaru, zapewniając, że w przyszłości nie będzie więcej pomagać więźniarkom. Płk. Caera trwał jednak przy swoim postanowieniu, wobec tego żona prosiła go, by również ją zastrzelił.

Po tej dramatycznej rozmowie płk. Carera strzelił do żony, a później do siebie.

Opowieść pani Carera wywarła wielkie wrażenie. Sędzia spisał jej zeznania i opuścił szpital. Chora wyczerpana o powiadaniem prosiła, by zostawić ją samą.

Kiedy w dwie godziny później weszły do pokoju pielęgniarzy, pani Carera nie żyła. Udułiła się rękami.

Banda usypiaczy w lokalach rozrywkowych

miała swoją centralę w Wiedniu

WARSZAWA 11.8. W związku z wykryciem potwornej afery trucicielstwa i usypiania podchmielonych gości w restauracjach i dancinгах stołecznych, dzięki współpracy z policją wiedeńską zdołano ostatecznie ustalić, że

banda, działająca w Warszawie, Łodzi i Katowicach i Krakowie, miała swoją centralę w Wiedniu.

Centrala wiedeńska dostarczała szaj

ce w Polsce truciznę, którą dosypywano podchmielonym ofiarom w wymienionych wyżej miastach Polski.

Wobec tego też dalsze śledztwo w tej sprawie prowadzone jest również na wspomnianych terenach, przy czym władze tutejsze działają w ścisłym kontakcie z policją wiedeńską.

Dotychczas wyniki tej akcji ze względu na dobro śledztwa trzymane są w ścisłej tajemnicy.

Orkan nad Polesiem

jezioro pod niesamowitym obstrzałem piorunów

PIŃSK, 11.8. Nad powiatem kossowskim na Polesiu przeszła gwałtowna burza, połączona z dużym wyładowaniem elektrycznym.

Podczas burzy spadł grad wielkości

włoskiego orzecha wyrządzając dużo szkód w lasach, na polach i w ogrodach.

Największe spustoszenie wyrządził huragan w gminie telehańskiej.

gdzie uległo zniszczeniu 11.000 ha lasu wartości ponad 80.000.

Na jeziorze Wyganowskim od piorunów zostało zabitych 80 kwintali ryb wartości około 30 tys. zł.

Nad kanałem Ogińskiego uległo wyrwocieniu 600 drzew.

Na przestrzeni 22 km. są przerwane połączenia telefoniczne. Ogólne straty wyrządzone huraganem wynoszą ponad 600.000 zł.

GROM ZABIŁ KOBIETĘ PRZY PRACY

Starogard 11.8. Podczas burzy, która przechodziła nad wioską Brzeźne w powiecie starogardzkim, piorun uderzył w znajdującą się na polu Katarzynę Schichtenfeld, lat 77, zamieszkałą w Brzeźnie.

Schichtenfeldowa zajęta była pracą przy sprząceniu zboża na polu w pobliżu Brzeźna.

Znaczna odległość do wioski nie pozwoliła jej na czas ukryć się przed nadejściem nagle burzy.

Z Państwowego Zakładu Emerytalnego pobiera zaopatrzenie emerytalne 572 emerytów, wdów i sierot, z funduszu kolei, poczty, telegrafu i telefonu oraz lasów państwowych 94.682 oraz funduszu monopoli 7.887 osób.

Urzednicy państwowi protestują przeciw piastowaniu dwóch posad

W kołach pracowników państwowych omawiana jest ostatnio sprawa zajmowania szeregu posad lepiej płatnych przez osoby b. majątne, posiadające dostateczne środki utrzymania z tytułu posiadanych nieruchomości, przedsiębiorstw i t. p. Osoby te zajmują stanowiska, które mogliby z powodzeniem piastować zredukowani lub

młodzi emeryci. Stanowisk takich jest w samej Warszawie wiele. Pozatem zwracają uwagę na t. zw. kumulację posad.

Do stowarzyszeń urzędniczych, ciągle napływają propozycje ułożenia listy takich urzędników w celu przedłożenia jej miarodajnym władzom.

192.530 osób w Polsce pobiera zaopatrzenie emerytalne

Według ostatnich obliczeń na 1 stycznia r. b., zaopatrzenie emerytalne ze Skarbu Państwa oraz funduszy niektórych przedsiębiorstw i monopolów państwowych pobiera w Polsce 192.530 osób.

Zaopatrzenie emerytalne ze Skarbu Państwa otrzymuje 87.985 osób, w tem 69.208 emerytów cywilnych i 18.790 e-

merytów wojskowych. W liczbie emerytów cywilnych znajduje się 57.573 emerytów Państwa Polskiego i 11.635 emerytów państw zaborczych (łącznie z wdowami i sierotami). Z ogólnej liczby emerytów wojskowych przypada

na emerytów Państwa Polskiego 16.990 osób, oraz na emerytów państw zaborczych 1.800 osób.

Sprawa, która czeka na szybkie rozstrzygnięcie

Półoficjalna agencja rządowa „Iskra“ przysłała nam następujący artykuł:

Bezrobocie młodzieży wzrasta z roku na rok. Nie dlatego, żeby pogłębiał się kryzys gospodarczy, lub zwykła bezrobocie ogólne, ale dlatego, że obecnie wchodzi na rynek pracy znacznie liczniejsza zastępy młodzieży, urodzonej po wojnie.

Liczba młodzieży w wieku od lat 15-21 wynosiła według obliczeń szacunkowych w 1935 roku—2.678.000 w roku bieżącym już 2.863.000 i dalej wzrasta w następnych latach kolejnych do 3.070.000, 3.362.000, 3.731.000, aż osiągnie w roku 1940-ym olbrzymią liczbę 4.075.000

Roczny przeciętny obecny przyrost młodzieży można określić na 700.000

Przyrost ten zamiast stać się pozytywną zdobyczą społeczną, może w naszych warunkach łatwo zmienić się w katastrofę, jeśli nie przyjdzie szybka i zdecydowana akcja.

Naturalnie nie cała młodzież pozostaje bez pracy, według jednak obliczeń Międzynarodowego Biura Pracy około 75 proc. młodzieży zmuszone jest do zarobkowania.

Bezrobocie jest tragedią dla każdego niem dotkniętego. Do nędzy materialnej, braku środków żywności, mieszkania, niemożności utrzymania rodziny, dołączają się cierpienia moralne, poczucie beznadziejności, że mimo posiadania rąk zdolnych do pracy, trzeba przymierać głodem, że jest się usuniętym poza nawias społeczeństwa, niepożytecznym jego członkiem, niemal parjasem.

To też bezrobocie nietylko niszczy siły fizyczne robotników, nie tylko podrywa ich zdrowie, zmniejsza ich zdolność do pracy, ale — nie mniej silnie, lub może jeszcze bardziej destrukcyjnie działa na ich psychikę i siły moralne.

To działanie ujemne bezrobocia odbija się przede wszystkim na młodzieży. Młodzież jest słabsza moralnie, niema poza sobą szeregu lat normalnej pracy, wdrożenia się do życia pełnego obowiązków. To też zbyt łatwo przyzwyczajają się ona do braku pracy, nie mając po wyjściu ze szkoły żadnych obowiązków, uregulowanego życia, pozostając bez punktu oparcia, bez planów i widoków na przyszłość. Poza to zaś bezrobotny chłopiec staje się ciężarem w rodzinie, jest zbędnym, nieprzydatnym, rodzina źle na niego patrzy i on sam źle się w niej czuje — psują się więc i te ostatnie więzy społeczne. Pozostawiony jest sam sobie, nikt się o niego nie troszczy, niema dla niego miejsca w normalnej organizacji życia i społeczeństwa. Głód jest złym doradcą, ale nie mniej źle

wpływa na kształtowanie się charakteru młodzieży przekonanie, że nie jest ona nikomu potrzebna.

Bezrobocie młodzieży dojrzało dziś u nas do odrębnego zagadnienia, które domaga się natychmiastowych rozstrzygnięć.

Rozstrzygnięcie jednak nie należy do łatwych. Jak znaleźć pracę dla tak ogromnej masy młodzieży?

Najlepszą formą pracy jest naturalnie zajęcie w zakładach pracy i fabrykach, warsztatach rzemieślniczych i innych. Niestety jednak gdyby było tam miejsca dla młodzieży, nie istniałby wogóle problem bezrobocia.

Zakłady pracy mają określone i bardzo dziś zwężone ramy produkcji nie mogą przyjmować zbędnych pracowników, dla obecnie bowiem zatrudnionych zmuszone są skraćć tydzień pracy. Sztuczne, pod różnymi pretekstami (p.n. nauki zawodu) wciąganie tam młodzieży musiałoby spowodować usunięcie odpowiedniej liczby starszych pracowników, żywicieli rodzin.

Problemat, który istniał od po-

czątku bezrobocia, nie przestał być i dziś aktualnym: nie można usuwać dorosłych i zastępować ich młodzieżą.

To też niema innego dziś rozwiązania palącej kwestii bezrobocia młodzieży, jak tworzenie dla niej specjalnych ośrodków pracy, które by nie były bezpośrednią konkurencją dla normalnego rynku produkcyjnego.

Muszą to być obozy pracy, obozy najliczniejsze, mogące pomieścić jaknajwiększą liczbę młodzieży. Obozów dobrze prowadzonych, odpowiednio zorganizowanych dla młodzieży nietylko utrzymanie i opiekę, ale wdrożyć ją do pracy i obowiązków, może jej dać nawet przeszkolenie zawodowe, a przede wszystkim związać ją z państwem, przekonać, że jest ona państwu potrzebna, buduje dla niego trwałe wartości: drogi, szosy, koleje i t. d.

Tętno chwili

PRZED PRZYJAZDEM GEN. GAMELIN.

Niezależnie jednak od solidności podstaw sojuszu polsko - francuskiego, niezależnie pozatem od woli jego wykonawców — zmieniają się okoliczności życia politycznego Polski i Francji. Szaleńcze tempo wydarzeń zmienia sytuację polityczną Europy niemal z dnia na dzień. Zmiany, jakie zaszły od chwili podpisania umowy sprzymierzeńczej polsko - francuskiej w 1921 roku do dnia dzisiejszego — są olbrzymie. Wystarczy rzut oka bodaj na zmiany w konfiguracji najbliższego sąsiedztwa Polski i Francji, ażeby zdać sobie sprawę z ogromu drogi, przebytej przez Europę od zakończenia wojny. Nie ulega tedy wątpliwości, że stosunki polsko - francuskie nie mogą w żadnej dziedzinie ulec skostnieniu, a już najmniej w dziedzinie współpracy wojskowej.

Rzeczywistość potwierdza to rozumowanie. Żywy kontakt pomiędzy sztabami francuskim i polskim stwarza ściśle dostosowane do potrzeb sytuacyjnych formy współpracy, pozostającej jednak za wsze na niezmiennych zasadach ogólnych.

Wizyta gen. Gamelin jest jednym więcej — wyjątkowo cennym — elementem współpracy wojskowej polsko - francuskiej, wynikającej z podstawowego układu z 1921 roku. Atmosfera, która łączy lepiej żołnierzy, niż polityków — przyczyni się waleń do osiągnięcia pozytywnych wyników wspólnej, realnej pracy nad umocnieniem obrony obu krajów. Bezpośrednio zetknięcie się żołnierzy tej miary, co gen. Śmigły - Rydz i gen. Gamelin ma swoją wymowę szczególną zarówno pod względem emocjonalnym, jak i praktycznym.

I choć wizyta ta jest wydarzeniem czy sto wojskowym, to sam fakt, że rozmawiać będą ze sobą dwaj naczelni wodzowie, z których w dodatku gen. Śmigły jest spadkobiercą Wielkiego Marszałka i kontynuatorem tak zawsze realnej Jego myśli politycznej — nadaje wizycie gen. Gamelin zupełnie zrozumiały walor. Od czasu wizyty marszałka Focha w 1923 r. poraz pierwszy bowiem naczelny wódz francuski zjawia się z wizytą u swego sprzymierzeńca.

Przymierze a zwłaszcza przymierze obronne, wojskowe — jest ujęciem w formę umowną pewnego potencjału obywatelskich wartości obronnych, które jedna i druga strona wnosi do wspólnej szkatuły do której obie też strony jednakowo posiadają kluczyki. Ale nikt inny do niej nie powinien mieć dostępu. Potencjał ten się zmienia i m. j. jako Polska, wnosimy już od lat do tej szkatuły o wiele, wiele więcej, niż w 1921 roku, gdy podpisywał gen. Sasnkowski w Paryżu konwencję. To jest rzecz jasna i to nasi przyjaciele na zachodzie powinni sobie uświadomić. A zwłaszcza uświadamiać swoją opinię publiczną.

Przymierze nasze z Francją ma charakter czysto obronny. Nie miało nigdy z naszej woli innych celów i innych przesłanek. I nie naruszało naszym zdaniem i nigdy naruszać nie może naszych stosunków normalnych i codziennych z naszymi sąsiadami. Jeśli — a to już z głosów pracy u nas w kraju i zagranicą widzimy — ktośkolwiek sądzi, że wizyta naszego drogiego gościa cokolwiek w tej zasadzie naszej polityki zmieni, — ten jest na fałszywej drodze.

M. X.

PRZETWORY TECHNO-CHEMICZNE

MAURYCY REINER

SPÓŁKA FIRMOWA

Sosnowiec, ul. Prez. Mościckiego 41 Tel. 5-49

Lakiery rdzochronne, nitrocellulozowe modelowe i emaljowe

Reprezentacja i skład produktów f-my:

„Polska Fabryka Lakierów I. C. KOCH“ w Warszawie.

Marokko na widowni politycznej

Dlaczego niemiecki pancernik zawinął do hiszpańskiego portu

Marokko hiszpańskie, z którego wyszło trwające od kilku tygodni powstanie przeciwko rządowi madryckiemu, niejednokrotnie już w ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat groziło poważnymi perypetjami w polityce międzynarodowej. Nie wyda się to dziwne, gdy się zważy jego znaczenie polityczno - strategiczne.

Ten niewielki skrawek lądu — 28.000 km. kw. — z jednej strony panuje nad Gibraltarem angielską strażnicą, z drugiej — doskonalny punkt wypadowy do stykających się z nim północno — afrykańskich posiadłości francuskich, Marokka francuskiego i Algieru.

Hiszpanja niejednokrotnie usiłowała odebrać zdobytą w r. 1704 przez Anglików Gibraltaru, osłabioną jednak militarnie po okresie panowania Habsburgów (1516 — 1700) nie zdołała już wyrwać tej potężnej i ważnej twierdzy z rąk zdobywców. Od tego czasu również hiszpańska polityka kolonialna w północnej Afryce nosi cechy słabości i stale bywa uzależniona od wpływów Angliji i, ostatnio zwłaszcza Francji.

Rozstrzygnięcie spraw marokańskich przyniosła konwencja hiszpańsko - francuska, zawarta 3 października 1904 r., zapewniając obu stronom specjalne prawa w odpowiednio wydziałonych strefach Marokka.

Konwencją tą czuły się dotknięci Niemcy. Wielokrotnie już wnosili protesty o ignorowanie ich interesów w

Marokku.

Okazję do interwencji nasunęła im nowa konwencja hiszpańsko - francuska oraz bezpieczeństwo w Europie przez uwikłanie się Rosji w wojnę z Japonją. Po sensacyjnej wizycie cesarza Wilhelma II w Tangierze i rozmowach z sultaniem Marokka Abd-ul-Azizem IV, Niemcy osiągnęli to, że zwołano z ich inspiracji międzynarodową konferencję, na której sultan powierzył im koncesję na budowę portu w Tangierze, uprzednio przyrzeczoną Francji, oraz zobowiązał się zaciągnąć pożyczkę w wysokości 10 milionów marek nie w bankach francuskich, jak przedtem było postanowione, lecz w bankach niemieckich.

Odtąd Niemcy stale wykorzystują każdą sytuację w Marokku dla akcji antyfrancuskiej.

Największe napięcie stosunków francusko - niemieckich na tle spraw marokańskich nastąpiło w r. 1911. 1 lipca tego roku zjawia się nagle w porcie marokańskim Agadir niemiecka kanonierka „Pantera“ celem obrony interesów niemieckich w Marokku. Wobec nieustępliwego stanowiska Angliji, Niemcy nie uzyskały niczego w Marokku, otrzymały natomiast od Francji część jej posiadłości w Kongo, wzamian za co Francja uzyskała zgodę Niemiec na protektorat francuski w Marokku.

W czasie wojny 1914 — 1918 Niemcy obrali sobie teren strefy hiszpańskiej w Marokku jako bazę propagandy i

akcji przeciw protektoratowi Francji finansującej powstania niektórych szeregów przeciwko Francji.

Pobłażanie akcji niemieckiej przez Hiszpanów w czasie wojny zemściło się srodze w latach następnych na Hiszpanji.

Rifowie, którzy otrzymali broń przeciwko Francji, zwrócili ją pod wodzą swego emira Abd - el - Krima, przeciwko Hiszpanji. Po zwycięstwach nad Hiszpanją Abd - el - Krim wystąpił przeciwko Francji, naruszając granice Marokka francuskiego (1925). Po 2-ech latach krwawych walk udało się wspólnym wysiłkiem Francji i Hiszpanji zmusić Abd - el - Krima do poddania się.

Wybuch wojny domowej w Hiszpanji znów zwrócił uwagę Niemiec na Marokko. Duży niepokój w opinii francuskiej wywołało pojawienie się przed kilkoma dniami w porcie Tangieru niemieckiego okrętu wojen., którego komendant złożył wizytę wodzowi powstania generałowi Franco.

Fakt ten stawia znowu zagadnienie Marokka w szczególnie ostrym świetle.

Niemcy usiłują usadowić się w pobliżu Marokka i w związku z tem pertraktują już podobno z rządem powstańców hiszpańskich o odstąpienie im hiszpańskiej kolonii w Afryce północnej, Rio de Oro, stykającej się bezpośrednio północną granicą z Marokkiem francuskim.

Dziś nastąpić ma zupełna likwidacja strajku sezonowców

Sytuacja strajkowa na robotach miejskich w Sosnowcu w dniu wczorajszym nie uległa jeszcze całkowitemu wyjaśnieniu.

Robotnicy sezonowi częściowo już przystąpili do pracy.

W starostwie grodzkim w Sosnowcu pod przewodnictwem starosty Bony odbyła się konferencja z delegatami robotników sezonowych. W konferencji wzięli udział pp.: starosta Heynar, prez. Kaczkowski, insp. Wasilowski i kierownik ekspozytury Funduszu Pracy w Sosnowcu p. Mayer.

Delegaci robotników przedstawili postulaty sezonowców, na co oświadczone im, że pertraktacje w tej sprawie zostaną podjęte o ile robotnicy przystąpią do pracy.

Wobec tego delegaci oświadczyli, że porozumia się w tej sprawie ze strajkującymi i przypuszczalnie dziś robotnicy przystąpią do pracy.

Strajk okupacyjny robotników miejskich w Będzinie został już prawie całkowicie zlikwidowany. Część robotni-

ków, jak już podawaliśmy, przystąpiła do pracy jeszcze onegdaj i wczoraj.

Dziś natomiast zostanie podjęta praca na wszystkich pozostałych dzimkach.

Sytuacja na pozostałym froncie walki o płace i pracę

Strajk okupacyjny w cegielni Rabinowicza w Strzemieszycach został zlikwidowany.

Wczoraj robotnicy przystąpili do pracy.

Robotnicy uzyskali podwyżkę płac w wysokości od 10 do 20 proc.

Strajk w fabryce gwoździ i druta w Łaskach koło Ślawkowa trwa w dalszym ciągu. Wyznaczona na wczoraj konferencja w inspektoracie pracy w Sosnowcu, celem zlikwidowania zatargu nie doszła do skutku. Właściciel fabryki oświadczył bowiem, że nie weźmie udziału w pertraktacjach do chwili

W Dąbrowie część robotników pracuje normalnie.

Należy się spodziewać, że pozostali robotnicy wrócą również dziś do pracy.

gdy robotnicy nie opuszczą terenu fabryki.

Trzeba jeszcze zaznaczyć, że strajk robotników w tej fabryce został wywołany samorzutnie bez porozumienia się ze związkami.

Na jutro wyznaczona została w inspektoracie pracy w Sosnowcu konferencja w sprawie zatargu w fabryce „Potokol” w Będzinie.

Przyczyną zatargu są urlopy turkusowe.

Strajk okupacyjny w fabryce kaśli i druta w Będzinie trwa nadal. Strajk ma przebieg spokojny.

Przed procesem adw. Hofmoki - Ostrowskiego w Sosnowcu

37 adwokatów sosnowieckich zgłosiło się do jego obrony?

Nowy proces adw. Hofmoki-Ostrowskiego o obrazę sądu w depeszy zapowiadającej apelację w procesie Grzeszolskiego toczyć się będzie przed sądem grodzkim w Sosnowcu w dniu 25 b. m.

Jak pisaliśmy, oskarżony adw. Hofmoki-Ostrowski wystąpił do sądu w Sosnowcu podanie prosząc o przekazanie jego sprawy do Warszawy.

Wniosek ten sąd odrzucił i sprawa

odbędzie się w Sosnowcu.

Wczorajszy warszawski „Kurier Czerwony” podaje, że do obrony adw. Hofmoki-Ostrowskiego zgłosiło się 37 adwokatów sosnowieckich.

Wśród adwokatów tych znajduje się m. in. dr. Pawełek, który w procesie Grzeszolskiego występował jako przeciwnik adw. Hofmoki-Ostrowskiego.

Ponadto na rozprawie adwokat Hofmoki-Ostrowski złożył wniosek o powołanie do sprawy biegłych prezesa

sądu najwyższego Rzymowskiego, sekretarza komisji kodyfikacyjnej prof. Rappaporta i członka Akademii Umiejętności prof. Dycza dla stwierdzenia czy miała miejsce obraza sądu w depeszy, nadesłanej do sądu okręgowego w Sosnowcu.

Jak się dowiadujemy z miarodajnego źródła wiadomość o zgłoszeniu się 37 adwokatów sosnowieckich do obrony adw. Hofmoki-Ostrowskiego nie odpowiada prawdzie.

Dalszy znaczny wzrost konsumpcji cukru

Konsumpcja cukru w Polsce w lipcu r. osiągnęła dalszy znaczny wzrost, zarówno w stosunku do poprzedniego miesiąca, jak też i do lipca poprzedniego roku. W lipcu r. cukrownie polskie sprzedały na rynku wewnętrznym ogółem 47.148 ton cukru w wartości cukru białego wobec 30.643 tonny w czerwcu r., a 34.762 tonny w lipcu 1935 r.

Wzrost spożycia w stosunku do lipca poprzedniego roku wynosi więc 35,6 pr.

Eksport w lipcu r. był większy niż w czerwcu r., natomiast mniejszy niż w lipcu poprzedniego roku. Wywieziono ogółem 1.247 ton w czerwcu r., a 1.829 t. w lipcu 1935 r.

Sprzedaż na rynku wewnętrznym w ciągu pierwszych dziesięciu miesięcy kampanji cukrowniczej 1935-36 r., tj. od 1 października 1935 r. do 31 lipca 1936 r. wynosiła 289.546 ton w przeciwieństwie do 250.814 ton w analogicznym okresie kampanji 1934-35, wzrosła więc o 15,4 pr.

Zniżki kolejowe na Wystawę Turystyczną w Krakowie

Wielka Wystawa Turystyczna — Uzdrowisko - Letniskowa, która zostanie otwarta w Krakowie w dniu 15 bm. w monumentalnym gmachu Akademii Górniczej, wzbudzi niewątpliwie olbrzymie zainteresowanie zarówno u wszystkich osób związanych z przemysłem turystycznym jak i u samych turystów i letników.

Osoby pragnące udać się do Krakowa celem zwiedzenia Wystawy korzystając z tego sposobu, że za okazaniem karty uczestnictwa wydanej przez Ligę Popierania Turystyki przejazd powrotny odbywać się będzie ze zniżką 75 pr.

Karty uczestnictwa są wydawane przez biura podróży względnie placówki Ruchu.

Tragiczny wypadek w bieda-szybie Dwie ofiary trujących gazów

Onegdaj w biedaszybie na terenie wsi Psary, gm. Łagisza, wydarzył się tragiczny wypadek, który zakończył się śmiercią dwóch górników.

Do szybiku opuścił się 73-letni Paweł Zarychta, mieszkaniec wsi Psary.

Nieszczęśliwy starszek został zatruty gazami nagromadzonymi w szy-

biku.

Zaniepokojony dłuższą nieobecnością teścia, 42-letni Józef Niedbał, zjechał również do szybiku i uległ również zatruciu.

Zwłoki tragicznie zmarłych wydobyto na powierzchnię po upływie dwóch godzin.

PRZYPADEK POZWOLIŁ WYKRYĆ POTWORNĄ ZBRODNIĘ

Żona zwabiła męża do lasu, upiła do nieprzytomności i wspólnie z kochankiem powiesiła

Do sądu okręgowego w Sosnowcu wpłynął akt oskarżenia w sprawie ohydny morderstwa robotnika Władysława Tepera z kol. Ławy pod Strzemieszycami.

Miesiąc temu w strzemieszyckim lesie znaleziono wiszącego na drzewie trupa Tepera. Ponieważ rodzina Teperów znajdowała się ostatnio w ciężkich warunkach materialnych i życiowych Tepera z żoną pozostawiało wiele do życzenia, ogólnie sądzono, iż Teper się powiesił.

Domniemania te podtrzymała uśmięta żona rzekomego samobójcy, 35-letnia Julia.

Zawiadomione władze nakazały sekcję zwłok i na jaw wyszła ohydna zbrodnia.

Żona Tepera utrzymywała potajem-

ne stosunki z 25-letnim Stefanem Kunderskim.

Krytycznego dnia Teperowa zwabiła męża do lasu, upiła go do nieprzytomności i wspólnie z kochankiem powiesiła go.

Potworne morderstwo nie było aktem rozpacz, zrodzonej na tle złego pozycia małżonków, a wynikiem przemyślanej i opracowanej w najdrobniejszych szczegółach zbrodni, mającej na celu usunięcie osoby Tepera, uciążliwej dla mężobójczyni w związku z kochankiem. Zbrodnia para obrała dla denata śmierć przez powieszenie dla najłatwiejszego upozorowania samobójstwa.

Teperowa nazajutrz po dokonaniu zbrodni, w celu zmylenia czujności władz, wszczęła alarm, głosząc, iż mąż

RADJO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Sroda, 12 sierpnia.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”
6.35 Gimnastyka. 6.50 Płyty. 7.30 Dziennik południowy. 7.30 Programy lokalne. 11.57. Sygnał czasu. 12.05 Programy lokalne. 12.15 Dziennik południowy. 12.25 1000 taktów muzyki. 15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 Wesoła audycja dla dzieci. 17.50 Anegdota z życia Franciszka Smołki. 18.15 Koncert solistów. 17.00 Koncert orki. 18.00 Programy lokalne. 19.00 Amerykański week-end. 20.00 Płyty 20.50 Wędrowni mikrofonu po prowincji. 21.00. Koncert. 21.30 Przy księżycu. 22.00 Tr. z Olimpiady w Berlinie. 22.35 Programy lokalne.

KATOWICE

Sroda, 12 sierpnia.

6.00 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”
6.03 Płyty. 6.35 Program na dzisiaj. 12.03 Chwilka społeczna. 12.10 Wiadomości giełdowe. 13.15 Koncert życzeń. 15.30 Lekcja języka polskiego. 18.00 Odpuszczone. 18.15 Płyty. 18.50 Koncert reklamowy. 20.00 Zagłębie Dąbrowskie ma głos. 22.30 Wiadomości sportowe. 22.35 Płyty.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Czwartek, 13 sierpnia.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”
6.50 Muzyka w wyk. Małej Orkiestry P. R. 7.20 Dziennik poranny. 7.30 Programy lokalne. 11.57. Przerwa. 11.57. Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Programy lokalne. 12.13. Dziennik południowy. 13.15 Koncert południowy. 15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 Przyroda w sierpniu. 16.00 Koncert popularny. 16.40 Duch wojny. 17.30 Programy lokalne. 17.50 Korespondencja z letniska. 18.00 Programy lokalne. 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00 Teatr Wyobraźni słuch. pt. Podróż w inny świat. 19.50 Włoskie melodie. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Nasze pieśni. 21.25 Audycja muzyczna. 22.00 Wiadomości z 11 Olimpiady w Berlinie. 23.00 Programy lokalne.

„FANFARA OLIMPIJSKA”

Wszystkie wiadomości, transmisje, czy reportaże radiowe, nadawane z terenu Olimpiady Berlińskiej poprzedzane są, tak jak to miało miejsce na Igrzyskach zimowych w Garmisch — Partenkirchen, slyną już na cały świat fanfara olimpijską układu Pawła Wintera.

Melodia, która się w owym czasie zrodziła w twórczej myśli Pawła Wintera miała się stać później fanfara olimpijską. Fanfara olimpijska składa się z dwóch części. Fanfara I jest pobudką do walki i hasłem do zmobilizowania wszystkich sił fanfara II — wyraża niejako ukoronowanie zwycięstwa i promieniowanie ducha olimpijskiego na cały świat.

Jeśli chodzi o stronę techniczną to aparatura fanfary składa się z urządzenia świetlnego i dźwiękowego, reprodukującego melodie, oraz ze znaku przekątnikowego, który nadaje znaki Morsem w zależności od państwa dla którego audycja jest przeznaczona. Aparat świetlny - dźwiękowy zamontowany jest na szkieletu aluminiowym, który jest w płacie szklanej, rejestrującej dźwięki, dzięki czemu równocześnie można nadawać 35 fanfar olimpijskich dla takiej samej ilości państw.

musiał popełnić samobójstwo.

Przez przypadek zbrodnia została wykryta.

Teperowa i jej kochanek staną na bawem przed sądem okręgowym w Sosnowcu.

Pokost szybkoschnący

FARBY, PENDZLE, oraz nowoczesny LAKIER „Neodur”
Poleca po cenach najniższych
Skład Materjałów Antecznych i Far

S. MONETA
DĄBROWA GÓRNICZA
ul. Sobieskiego 29.

KRONIKA

Dziś: Klary
Sroda 12
Sierpień
Jutro: Hipolita
Wschód słońca: 4.30
Zachód słońca: 7.00

Do 15 sierpnia za darmo!

otrzyma każdy „Expres Zagłębia“, kto zamówi i zapłaci dziś prenumeratę za miesiąc sierpień.

„EXPRES ZAGŁĘBIA“ kosztuje z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową tylko zł. 2 miesięcznie.

—o—

KRONIKA OGOLNA

— WPISY NA WYŻSZE STUDIUM HANDLOWE W KRAKOWIE rozpoczyna się 2 września br. Do wpisu w charakterze studenta przedłożyć należy świadectwo dojrzałości szkoły średniej ogólnokształcącej, dowód uregulowania stosunku do służby wojskowej oraz 3 nienaklejone fotografie. Program przez sekretariat.

— PREZ. TRZĘSIMIECH WYJECHAŁ DO WARSZAWY. Prezydent m. Dąbrowy p. Trzęsimiech wyjechał dziś do Warszawy na konferencję, na której omawiana będzie sprawa odciążenia miasta.

— OBCHÓD CZYNU SIERPNIOWEGO W HUCIE MIŁOWICE. Z okazji 22 rocznicy wymarszu Pierwszej Kadrowej Kompanii oddziały Z. S. huta Miłowice żeńskie i męskie w dniu 6 sierpnia zorganizowały uroczysty wieczór, na który złożyło się przemówienie p. Grygla, deklamacje i pieśni legionowe, wykonane przez członków, odegranie pobożki, apel poległych legionów. Uroczystość zakończona została odśpiewaniem modlitwy strzeleckiej i Pierwszej Brygady.

— KOŁO HARCERZY Z CZASÓW WALK O NIEPODLEGŁOŚĆ. Mimo wzięcia pod uwagę, że okres ferij letnich nie jest korzystny z punktu widzenia frekwencji na zgromadzeniach, zarząd koła zdecydował się zwołać nadzwyczajne walne zebranie dziś o godz. 19-ej w ratuszu pok. nr. 50, II piętro, a to ze względu na konieczność uzyskania szybkiej decyzji w niektórych ważnych sprawach.

Porządek obrad zapowiada: Sprawozdanie zarządu. Informacje z zakresu zjazdu jubileuszowego. Akcja gospodarska harcerska i projekt zorganizowania spółdzielni wytwórczo-handlowej. Koncert Jana Kiepur.

Podczas zebrania doręczone będą dyplomy oznaki jubileuszowej; do dyspozycji zebranych dodatek zjazdowy „Czuwaj” oznaki jubileuszowe, znaczek zjazdowy, program pracy kół harcerzy z czasów walk o niepodległość w postaci wydawnictwa „Uharcerzamy społeczeństwo” i książka d. ha St. Szlenka („Śledzia”).

— OBLIGACJE POŻYCZKI INWESTYCYJNEJ NA POKRYCIE SKŁADK. Zakład Ubezpieczeń Społecznych podaje do wiadomości, że począwszy od dn. 11 bm. ubezpieczalnie społeczne mogą przyjmować obligacje 3 pr. Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej 1935 r. od pracodawców na pokrycie zaległych składek z ubezpieczenia chorobowego, powstałych przed dniem 1 stycznia 1934 r. wraz z odsetkami zwłoki i karami.

Obligacje 3 pr. Premjowanej Pożyczki Inwestycyjnej przyjmowane będą przez ubezpieczalnie społeczne po kursie o 10 proc. wyższym od kursu giełdowego, nie wyżej jednak jak po zł. 85 za zł. 100 nominalnej wartości. Kurs ustalony będzie na każdej dekadzie przez ZUS, oddzielnie dla I i II emisji na podstawie kursu średniego, fantowanego na giełdzie warszawskiej w przedostatnim dniu każdej dekady.

GŁOSY RZEMIEŚNICZE

Trzeba wytępić kombinatorstwo w instytucjach rzemieślniczych

Przed paru dniami ukazał się w „Expresie Zagłębia” artykuł pt. „Frontem do rzemiosła” w którym nie bez słuszności autor narzeka na to, że władze państwowe i samorządowe powierzają roboty różnym pokątnym partaczom, omijając wykwalifikowanych i prowadzących legalnie warsztaty rzemieślników.

Jakkolwiek jest to bardzo smutne i prawdziwe, ale czy niema tu dużo w tem winy samych rzemieślników?

Trzeba się zwracać z pretensjami tam gdzie należy, trzeba demaskować i jawnie występować przeciwko różnym kombinatorom, możemy przecież drogą legalną zwalczać nielegalne warsztaty.

Mamy swoje państwo, a nie zaboreczkę, mamy swój rząd, trzeba z nim współpracować i demaskować tych, którzy oszukują skarb państwa, nie płacąc podatków. To nie jest denuncjacja, to jest obywatelski obowiązek. Państwo ma swoje i nasza potrzeba na które powinni wszyscy płacić podatki, a ten kto się od tego uchyla zwłaszcza w dobie dzisiejszej, to jest zdrajca, którego trzeba jawnie zwalczać jak również tych, którzy takiego popierają.

Nie pomoże nam załamywanie rąk i narzekanie, że jest źle, nie też nie zrobimy w pojedynkę, ale i na to jest rada. Są przecież związki gospodarcze

trzeba się w nich organizować i tam wspólnymi siłami zwalczać zło, jakie się między nami naprawdę bardzo rozmnożyło.

Tymczasem przypatrzmy się jak to sami robotnicy korzystają z ustaw i dobrodziejstw, jakie im się należą.

Na zebranie rzemieślnicze rzadko kiedy przyjdzie starszy doświadczony rzemieślnik, przychodzą zato tłumnie różni krzykacze partyjni i tworzy się paczka, która sławia na czoło organizacji takiego partyjnego matolka, który weale nie umie pracować dla dobra rzemieślników, bo on ma różne partyjne machlojki i cała praca polega na krytyce przeciwników, rządu i t. d.

I tacy ludzie chcą, aby im rząd pomagał, a przecież wiadomo, że nigdzie na świecie nie było i nie będzie, aby ten kto się zwalcza, mógł ze zwalczającymi go współpracować i pomagać im.

Przed świętem żołnierza w Zagłębiu

Dzień 15 sierpnia — świętem radości i zbliżenia

Wczoraj, pod przewodnictwem starosty powiatowego Boxy, odbyło się w Będzinie posiedzenie ogólnozagłębiowskiego Komitetu „Święta Żołnierza”, przypadającego, jak powszechnie w a demo, w dniu 15 sierpnia t. j. w rocznicę zwycięskiego odparcia najazdu nawały bolszewickiej w roku 1920.

Ponieważ ów wiekopomny dzień jest symbolem jedności narodowej, jaka znalazła swój wyraz w zwycięstwie oręża polskiego, dlatego rocznicę tę obchodzić będziemy pod hasłem „Naród z armją — armja z narodem”.

Z tych założeń wychodząc, Komitet Święta Żołnierza w Zagłębiu postanowił odstąpić od szablonu urządzania akademii w zamkniętym obrębie miej-

scą, a nadać obchodowi charakter zbiorowego zbliżenia się społeczeństwa do swojego obrońcy — żołnierza.

Dzień 15 sierpnia ma być świętem wesela, radości i poza uroczystą mszą i defiladą, całość manifestacji uczuć z racji rocznicy zwycięstwa oręża polskiego, sprowadzi się do zabaw ludowych i zbiorowych mitingów urządzanych na wolnym powietrzu, tak jak to ma miejsce we Francji w dniu 14 lipca każdego roku.

Detale obchodów sobotnich omówią i ustalą komitety lokalne w każdym z miast i gmin wiejskich Zagłębia, zwracając się ponadto do społeczeństwa ze stosownymi odezwaniami.

Z ZAWIERCIA

NAGŁY ZGON

podczas rozprawy karnej w starostwie

Wczoraj o godzinie 9.30 rano w wydziale karnym w starostwie zmarł nagle na udar serca 62-letni Michał Löwenstejn, zanęzny właściciel nieruchomości, zamieszkały i mający nieruchomości w Zawierciu przy ul. Paderewskiego 9.

Zmarły Löwenstejn przybył do starostwa na rozprawę karną, gdyż oskarżony był o to, że obecnemu koncesjonarjuszowi kominiarskiemu nie pozwolił wyczyścić kominów w swych posesjach. Odmowę swą uzasadniał tem, że uprzed. koncesję na czyszczenie kominów miała miejska straż pożarna, a o odebraniu tej koncesji i zaprzestaniu przez nią tej czynności tak, jak i on nie był powiadomiony. Za odmowę policja sporządziła protokół i przesłała takowy do starostwa.

Wzywany wczoraj na rozprawę Löwenstejn przyniósł ze sobą odpowiednio zaświadczenie miejskiej straży pożarnej. Wręczając je referentowi karzemu, widać po nim było, że

był w stanie silnego zdenerwowania. Położywszy owe zaświadczenie na biurku, w pewnym momencie oświadczył, że robi mu się słabo, chwycił się za serce, zatoczył się i runął na ziemię, a po bardzo krótkiej chwili wyzionął ducha.

Przybyły natychmiast lekarz powiatowy stwierdził już niestety tylko zgon.

Zmarły od kilku już lat leczył się na chorobę serca. Wypadek ten tak wśród urzędników starostwa, jak i obecnych w tym czasie licznych interesantów wywarł przynębiające wrażenie.

Za drobne 3 złotych składki członkowskie, Polski Czerwony Krzyż prowadzi około 200 instytucyj własnych w całym kraju, szkoli pielęgniarki i drużyny ratownicze, organizuje doraźną pomoc sanitarną.

Dużo się też czyta i słyszy, że organizacje rzemieślnicze żydowskie dostają od rządu pewne fundusze na udzielanie kredytu dla biednych rzemieślników. A jak się to przedstawia u rzemieślników chrześcijan?

Jeżeli się tworzy jakaś instytucja kredytowa, to rzemieślnicy biorą zaraz do siebie, a nawet do władz kupców i różnych spryciarzy, którzy tak kierują, że w chrześcijańskich instytucjach kredytowych korzystają z kredytów rzemieślniczych różne Arony, Joski, Moški, Chaimy Skowrony, chociażby byli kupcami, piwiarzami, czy też innymi kombinatorami nie wspólnego niemającymi z rzemiosłem, ale dla legalnych i prawdziwie potrzebujących kredytu rzemieślników, to pieniędzy brakuje.

Jest źle, ale poprawa tylko od nas samych zależy, nikt za nas nie zrobi i darmo nie da, trzeba się organizować — współpracować z władzami, wykrywać kombinatorów. Jak wszyscy będą płacić podatki, to na każdego z nas mniej wypadnie i będzie nam łatwiej.

Spełniajmy więc obowiązki, róbmy co do nas należy i wymagajmy od władz tego, co nam się słusznie należy, to nam napewno więcej pomoże, jak narzekanie. Rzemieślnik legalny.

Powrócił Dr. J. KOST

BEZOPERACYJNE LECZENIE ZYLAKÓW I HEMOROIDÓW
KATOWICE, ul. Młyńska № 2
ordyn. w piątki od 3-5 i soboty od godz. 2-4.

Robota komunistyczna

W związku z zamachem petardowym na gmach sądu grodzkiego w Mysłowicach, władze policyjne dokonały licznych aresztowań wśród znanych działaczy wywrotowych na terenie Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego.

Aresztowania pochodzą przeważnie ze sfer komunistycznych i zostali osadzeni w więzieniu myślowickim i w aresztach policyjnych.

Szczegóły śledztwa trzymane są na razie w ścisłej tajemnicy.

—o—

MIESZKAŃCY WIOSKI OLIMPIJSKIEJ ZNAJDUJĄ SIĘ POD DOBRĄ OPIEKĄ.

Wszyscy zapewne wiedzą, że każda ekipa sportowców ma w Wiosce Olimpijskiej własnego kucharza. Przestrzega on aby przepisana dieta była ściśle zachowana. Nie wszyscy jednak wiedzą, że troska Komitetu Olimpijskiego obejmuje również rodzaj mydła, używanego w Wiosce Olimpijskiej. O drobiazgowym przygotowaniu każdego szczegółu świadczy fakt, że wybrane zostało mydło, które nie drażni skóry lecz czyni ją świeżą i elastyczną. Jest rzeczą powszechnie wiadomą, że za czasów Greckiej Olimpiady zawodnicy byli nacierani oliwą. A dzisiaj każdy mieszkaniec Wioski Olimpijskiej znajduje w swym pokoju kawałek mydła Palmolive, do wyrobu którego użyte zostały obfite ilości oleju oliwkowego. Mydło to cieszy się tak wielkim powodzeniem u wszystkich zawodników olimpijskich, że z 12.000 kawałków nie zostało już ani śladu i musiano zaopatrzyć ich w nowy zapas.

—o—

— ZNACZKI POCZTOWE Z OKAZJI ZAWODÓW GORDON BENETA. Dnia 15-go bm. ukażą się nowe znaczki pocztowe wartości 30 i 50 groszy, wypuszczone w ilości 250.000 z okazji zawodów halonowych o puchar Gordon Benneta.

— PIERWSZE PIENIĄDZE. Swego czasu informowaliśmy, iż sezonowi robotnicy zatrudnieni na miejskich robotach postanowili jedną dniówkę zaofiarować narzeczu F. O. N. na budowę czy kupno samolotu p. n. „Robotnik Zagłębia”. W dniu 8 bm. złożyli na tę akcję 54 zł. 90 gr. Czyn piękny i godny naśladowania.

Z OLKUSZA

Zawieszenie w urzędowaniu sekretarza gm. Sławków

Z polecenia władz został zawieszony w urzędowaniu sekretarz gminy Sławków p. Stanisław Kuś.

Zawieszenie długoletniego sekretarza

Podpalił z zemsty stodoły ze zbożem

W nocy na 10 bm. pastwą ognia pały stodoły ze zbożem braci Ignacego i Jana Struzików oraz Stanisława Stanka w Minodze koło Ojcowa.

Jak wykazało dochodzenie, podpale-

ni b. komisarza gm. Sławków ma związek z przeprowadzeniem śledztwa w sprawie gospodarki leśnej.

nia miał się dopuścić sąsiad poszkodowanych, Franciszek Balazy z zemsty.

Balazy został aresztowany i oddany do dyspozycji władz sądowych.

(o) Z KRONIKI TOWARZYSKIEJ. W ub. sobotę odbyły się w Olkuszu śluby pp.: Marji Zbieżanki z mgr. Mieczysławem Krokoszem oraz Marji Kasprzykówny, urzędniczki wydziału hipotecznego z Janem Szoltyśkiem, leśniczym lasów gorenickich.

(o) KRWAWA BÓJKA W WOLBROMIU. Na tle osobistych porachunków w dn. 10 bm. wynikła bójka w Wolbromiu pomiędzy Stanisławem Woźniakiem z Wolbromia i Janem Kalwą z miechowskiego.

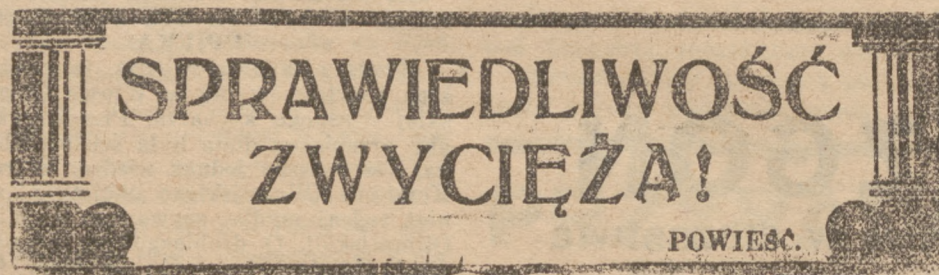
Z bitki tej wyszedł Woźniak niebezpiecznie pokieraszowany i odwieziony do szpitala olkuskiego w groźnym stanie. Woźniak doznał złamania czaszki.

(o) KRWAWE CHRZCINY POD SŁAWKOWEM. W czasie chrzcin u Cygankiewiczów w Burkach pod Sławkowem wynikła bójka pomiędzy gośćmi nieproszonymi i proszonymi. Molendowie (Stefan i Edward) używali w bitce kosa, którą m. in. odcięli palec Bolesławowi Krupie.

(o) KRABRNY TALBA Z WOLBROMIA. Starostwo olkuskie ukarało Talbę Wajnryba z Wolbromia grzywną 10 zł. z zamianą na 4 dni aresztu za uporezywanie w ruch na ulicy.

BEZWZGLĘDNY ARESZT ZA ŁOŻYSCY WYBRYK. Starostwo olku-

SKŁADAJCIE OFIARY NA NA-CZELNY KOMITET UCZCZENIA PAMIĘCI MARSZAŁKA JOZEFA PIŁSUDSKIEGO
KONTO P. K. O. 13-13

317.

— Rozkazuj pan... wszystko wyjawię... przysięgam!

— Zatem ów dokument pan wydałeś z archiwum?

— Nieszczęściem.. ja, panie!

— Sprzedałeś go pan?

— O! nie... bynajmniej... Wydałem go wzamian za wyświadczoną mi przy usługę.

— W gruncie rzeczy jest to jedno i to samo, ponieważ przysługę, o jakiej pan mówisz, było zapłacenie pieniędzy. Nad tem jednakże dyskutować nie będziemy. W braku pokwitowania ze strony osobistości, odbierającej ów akt, nie mogliśmy się dowiedzieć, kim był ów człowiek, a to właśnie przedewszystkiem potrzebuję wiedzieć i proszę być mi pan o tem powiadomił

— Skoro pan jednak miał ów akt w swem ręku — odezwała się żywo Amanda — wiedzieć powinienes, od kogo go otrzymałeś.

— Uwaga pani pozornie logiczną się wydaje, lecz nie jest nią w

rzeczywistości — odparł artysta. Ów dowód przechodził przez tyle rąk, iż niepodobna mi było stwierdzić, kto go pierwotnie otrzymał. W tym celu to właśnie ja tu przyjeżdżałem. Mogę dopomóc pańskiej pamięci, panie Duchemin. Czy owym szatanem - kusiciellem nie był pewien baron de Reiss?

— On sam... tak, panie.

— Od jak dawna znasz pan tego człowieka?

— Widziałem go wtedy po raz pierwszy w życiu.

To niepodobna!

— Jednak jest to prawda... przysięgam!

— Jaki... więc pan wydałeś podobnie ważny dokument, nieznanemu sobie człowiekowi? Porównałeś przestępstwo, jakie się liczy do zbrodni, dla pierwszego lepszego przybysza, które go nigdy przedtem nie widziałeś? Jakiego sposobu użył ów łotr, by cię uczynić biernym narzędziem w swem ręku?

— Panie, on mnie ocalił od sądowo

Straszny wypadek w hucie „Pokój”

KATOWICE, 11. 8. Straszny wypadek śmierci robotnika wydarzył się w poniedziałek wieczorem na terenie huty „Pokój” w Nowym Bytomiu, w pow. świętochłowickim. 35-letni kotlarz Jan Nocoń, zam. w Nowej Wsi (Wodna 25), z polecenia kierownika oddziału był zajęty naprawą wielkiego kotła do warzenia smoly.

W pewnej chwili nastąpiła silna detonacja i gwałtowny wylew smoly.

Praujący przy kotle Nocoń został oblatany wrzącą smolą i padł bez przytomności na posadzkę. Nocoń poniósł śmierć na miejscu.

Ciało Noconia zostało zupełnie zgłone.

Augustów bije rekordy powodzenia u turystów

W niektórych zakładach kąpielowych (Busk i Solec) jest gości stosunkowo niewiele, w Zakopanem dość pusto, a nad morzem też sporo wolnych pokojów, Augustów i okolice nie mogą

pomieścić letników i turystów, którzy tam przybyli. W bieżącym sezonie nawiliło tam około 6.000 gości, trzy razy więcej, niż w ub. latach.

Liczne kursy żeglarskie i kajakowe, organizowane przez miejscowe kluby sportowe, ściągają do Augustowa sporo miłośników sportu wodnego.

Bierz pan miarę na trumnę

Dziwnego klienta miał zakład pogrzebowy p. Bolesława Zagonki.

Wszedł rozejrział się ponuro i oświadczył:

— Bierz pan miarę. Na trumnę.

Właściciel zakładu rozejrział się zdziwiony, jakby szukając, czy klient nie przyniósł ze sobą nieboszczyka.

— Przepraszam, nie słyszałem. Z kogo miarę.

— Ze mnie.

Panu Z. zrobiło się trochę przykro.

— Z pana szanownego? Przecież pan szanowny żyje!

— Narazie. Ale jutro ze mną koniec. Więc chcę sobie zgóry trumnę zamówić, dopasować, żebym miał wygodnie.

— Sa... samobójstwo?

— Nie. Naturalną śmiercią umieram. Jutro o trzeciej. Cyganiec jednej nie chciałem zapłacić, w mordę jej dałem a ona mi za to co do godziny śmierć przepowiedziała. No! Bierz pan miarę, bo jeszcze mam kupę interesów do załatwienia i przed — śmiercią trzeba trochę się zabawić.

P. Zagonka skłonił się niepewnie.

— Zasadniczo tylko z nieboszczyków biorę miarę. Ale jak klient wymaga za życia, to trudno. Dobry kupiec każdą zachciankę klienta musi uwzględnić. Więc ja ka ma być trumienka?

— Grunt przewiewna. Powietrze musi

być. Ja panie nie zjem, nie wypiję, ale przestrzeń lubię.

— Więc pan szanowny życzy trumienką obszerną?

— Tak.

— Ośmielam się zauważyć, że nieboszczyki w zasadzie wolą ciasniej. Bo przy przewożeniu nie tak rzuca.

— Niech rzuca! Lubie ruch. No! Bierz pan miarę!

P. Zagonka wziął miarę z dziwnego klienta, który następnie podszedł do telefonu i zajmował go przez dobre pół godziny. Połączył się z jednym numerem, potem z drugim, z trzecim.

W umyśle właściciela zakładu zrodziło się podejrzenie.

— Poproszę pana o zaliczkę — oświadczył, gdy klient skończył rozmowy.

— Zaliczkę? Rodzina zapłaci.

— A za 5 telefonów?

— Dcpisz pan to do rachunku za pogrzeb.

P. Zagonka zrozumiał, że klient to zwykły kawalarz, który go zagadał, żeby za darmo skorzystał z telefonu dowcipny dowcipny jegomość nie miał przy sobie ani grosza i odmówił zapłaty p. Zagonka wezwał policjanta i zażądał spisania protokółu. Sprytnego klienta którym okazał się Franciszek Walenda, Sąd skazał go na 10 zł. grzywny.

go wyroku, jaki mógłby mnie być prowadzić na galery!

— Móm raczej, że on cię tam powiódł...

— W owej chwili nie rozważyłem niemości przestępstwa, jakie spełniłem. Zresztą baron de Reiss zdawał się być uczynliwym człowiekiem.

Tu Duchemin odpowiedział w krótkości, w jaki sposób zawarł znajomość z Arnoldem de Reiss w Joigny i co tenże mu opowiedział, by zyskać od niego pomieniony powód.

Edmund Castel słuchał z natężoną uwagą.

— A więc — zapytał, gdy Raul skończył opowiadanie, on panu powiedział iż był ojcem tego dziecka?

— Tak, panie.

— Wymienił ci miejsce i datę urodzenia niemowlęcia?

— I nazwisko matki zarówno?

— Tak.

— Tak.. obok czego i nazwisko mamki...

— Miał on więc dane przez kogoś widocznie te objaśnienia. Kto mu takowych udzielił będziemy się starali odkryć to później. Obecnie chodzi nam o przytrzymanie barona de Reiss. Czy pani nie posiadasz jego adresu? — pytał, zwracając się do Amandy.

— Skąd miałbym go mogła?

— Z tej bardzo prostej przyczyny iż żyłaś w stosunkach bliskiej znajomości z owym niekzemnikiem, żeś tu spędziła z nim cały tydzień.

Amanda zmieszana, mocno pokraśniała.

— Sądziłam, iż właścicielka hotelu udzieliła panu ów adres.. — szepnęła sicha.

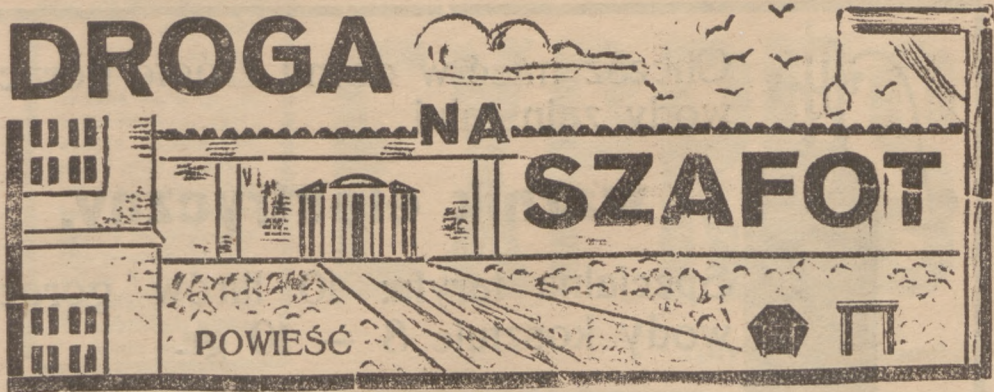
— Tak, miała ona jego adres, ale fałszywie podany. Lecz proszę, mówmy otwarcie. Mówiłem wam, moi kochani iż pragnę zostać waszym przyjacielem jak również wrogiem być mogę... Mer z Joigny przesłał już raport do prokuratora Rzeczypospolitej w Paryżu. Zaczną cię poszukiwać, panie Duchemin łatwo odnajdą. Zostaniesz stawiony przed sądem, gdzie będziesz musiał odpowiadać, a z tych odpowiedzi dowiemy się o tem, co wiedzieć pragniemy. Wszystko otwarcie, nie nie ukrywając. Jeżeli zaś przeciwnie, wyznasz mi użyję wszelkich mych wpływów, jakie upewniam, są doniosłe, ażeby żadne poszukiwania nie były wymierzone przeciw tobie. — Gdyby wypadkiem zostały one rozpoczęte przeciw tobie. Daję na to słowo honoru!

— Ach! panie... chcieliśmy panu zadość uczynić... — wyrzekła Amanda — ale nieszczęściem tak ja, jak i pan Raul, nie posiadamy adresu barona de Reiss.

— Mamże temu wierzyć?

Ł. c. n.

165.

Jęk tylko cichy, jakby rodzaj skargi zaszedł wewnątrz mieszkania, poczem dał się słyszeć nowy wystrzał powtórnie.

Kasjer odskoczył, wołając na odzwiernego:

— Biegnij po komisarza policji i przyprowadź go... La Fougere usiłuje odebrać sobie życie!...

Odzwierne pobiegł.

W chwili tej Leona, pod którą z nad miaru wzruszenia nogi się chwiały, do wzięcia ostatniego szczebla schodów

— I cóż? — zapytała.

— Słyszałem jęk... rodzaj chrapania... potem drugi wystrzał — rzekł kasjer. — Teraz wszystko uciekło... za pewne skołał nieszczęśliwy!

— Raczej lotr!.. powiedz pan... — zawołała aktorka, w której wzruszenie zmieniło się nagle w brutalność. — Zabral mi ten rozbójnik sto pięćdziesiąt tysięcy franków i nie mogę nawet wnieść skargi przeciw niemu, ponieważ się zabił.

To powiedziawszy, zniknęła. W kwadrans przybył komisarz policji z doktorem i dwoma agentami, prowadzeni przez odzwiernego.

Otworzyli mieszkanie zapomocą wytrychu, weszli do sypialni, gdzie oczekiwał ich widok łatwy do przewidzenia.

Na środku pokoju leżał La Fougere z rozstrzeloną czaszką. Krew zalewała

kobierzec. W zaciśniętej prawej ręce trzymał rewolwer, z którego w skroń sobie wystelił. Pierwsza kula, jaką wymierzył w serce raniła go tylko. Nieszczęśliwy miał jeszcze siłę nabić rewolwer i powtórnie w skroń sobie wystrzelił. Tym razem nie został już ocalony.

Spadek Edmunda Beraud liczył mniej o jednego sukcesora.

Dnia następnego po swej bytności w ministerstwie wojny Vandame wezwany został do swego pułkownika.

— Mój poruczniku — rzekł tenże, podając mu rękę — mam złą wiadomość dla ciebie.

— Złą wiadomość — powtórzył Vandame, udając zdziwienie, ponieważ przewidywał, o co chodzi.

Tak... złą wiadomość, która głęboko — mnie smuci, jak i ciebie zapewne.. rozkaz twojego wyjazdu.

— Wysyłają mnie zatem, pułkowniku?

— Do Tonkinu.

Vandame opuścił oczy, ażeby ukryć błyszczącą w nich radość.

— Musisz jutro odjechać... — mówił pułkownik dalej; — stanąć po jutrze w Tulonie i wylądować w ciągu dni czterech.

— Jestem gotów, pułkowniku.

— Nie sprawia ci więc przykrości ów rozkaz?

— Żołnierz winien być na wszystko przygotowany... nie dziwić się nigdy nie wzruszać niczem, a być posłusznym nie badając.

— Ależ twój wyjazd przerwie ci twoje prace wynalazcze, na które sam nawet zwracałem uwagę ministra...

— Co począć, pułkowniku, skoro tak być musi.

— Ja radbym zatrzymać cię tutaj...

— To niepodobna!

— Dlaczego? Jeżeli mnie upoważnisz, pójdę do generała dowodzącego dywizją, pójdę nawet i do ministra w po trzebie, aby odwołać ów rozkaz.

— Jestem głęboko wdzięczny i dumny się czuję okazaną mi życzliwością z pańskiej strony — rzekł Vandame — proszę jednakże, pozwól pan, by rzeczy szły swym torem.

— Czemu się przeciwiasz się memu projektowi?

— Z najprostszego w świecie przyczyn. Czekają mnie tam niebezpieczeństwa... Ci, którzy mało mnie znają mogliby sądzić, że się ich lękam.

— Masz słusność, być może... Jedź zatem. Uniesiesz wraz z sobą mój żal i żal wszystkich twoich kolegów. Oto twoje papiery... Idź do skarbowego oddziału, ażeby się przygotować Mam nadzieję, iż zobaczymy się dziś wieczorem w kawiarni oficerów. Nie żągam się więc, lecz tylko mówię: „Do widzenia.“

— Dzięki.. mój pułkowniku!

Tu Vandame wyszedł zadowolony, że unosi wraz z sobą rozkaz wyjazdu z Francji, który mu pozwoli szukać zapomnienia w odległych krajach, pośród niebezpieczeństw różnego rodzaju.

Po załatwieniu koniecznych potrzeb do swego wyjazdu wrócił do kwatery, rozkazawszy pełniacemu u niego służbę żołnierzowi napelnąć rzeczami

i zapiąć walizki, poczem zamknął się w swym gabinecie pracy.

Przez kilka chwil siedział nieruchomo, z pochlonem czołem, następnie siadłszy przy stole, napisał długi list, a ucałowawszy złożył go, wsunął w kopertę i nakreślił ten adres:

Pannie Anieli Verriere,
bulwar Haussmana nr. 54.

Ukończywszy to, spojrzął na zegarek. Był czas udać się na zebranie, gdzie oznajmić miał towarzyszącom o swym wyjeździe.

Wyszedłszy z mieszkania, wrzucił w pocztową skrzynkę list do córki Baukiera i zwrócił się na drogę, wiodącą w stronę baraków oficerskich.

KONIEC TOMU III-GO

— 00 —
CZĘŚĆ II.

TOM IV.

I.

Od czasu ostatniej rozmowy z Arnoldem Desvignes, Aniela znajdowała się w zupełnym obojętności tak fizycznym, jak moralnym, nad którym zapanować nie zdołała. Chwilowo ożywia ją nadzieja projektów, jakie siostra Marja wykonać postanowiła, nadzieja ta jednak gasła pośród burliwej noey wypadków, jakie zbierały się w około dziewczęcia, przygniatając je niewypowiedzianie.

Życie katuszą było teraz dla niej. Nie mogła nawet zachować i tej uludy dziecięcej, jaka nakazuje względem rodziców tliwość i poszanowanie. Wątpić o niekzemności ojca niepodobna jej było.

Desvignes stał się wyłącznym panem swojego współnika. Wystarczało mu tylko rozkazać, a Verriere wykonywał to z pochyloną głową. Konieczność tak mu nakazywała.

d. e. n.

Nie będzie redukcji w szkolnictwie

Jak informują nas, w ministerstwie oświaty przy układaniu nowych preliminarzy budżetowych na rok 1936-37 zdecydowano utrzymać bez jakichkolwiek zmian wszystkie katedry na wyższych uczelniach w Warszawie. Oszczędności budżetowe obejmą też etatów w szkolnictwie powszechnym, gdzie istnieje konieczność rozszerzenia sieci istniejących szkół.

Zamach samobójczy 64-letniej

WARSZAWA, 11. 8. Wczoraj wieczorem 64-letnia Julja Wasilewowa, która od dłuższego czasu chorowała na artretyzm i sklerozę postanowiła pozbawić się życia.

W tym celu napila się jodynu, a następnie kiedy trucizna nie działała, nożem kuchennym nadebrała sobie gardło. Na ieki samobójczy wbiegli sąsiedzi, którzy zawezwali lekarza pogotowia. Staruszka w stanie ciężkim przewieziona do szpitala Dz. Jezus, gdzie zeznała, że dokonano na nią napadu.

Jak wykazało jednak śledztwo staruszka usiłowała popełnić samobójstwo.

Sensacyjne rewizje w Krakowie

Donoszą z Krakowa, że w ciągu soboty i poniedziałku władze śledcze przeprowadziły rewizje i badania u kilku wybitnych osobistości świata krakowskiego. Szczegóły rewizyj, a nawet nazwiska osób, które im podlegały, są narazie trzymane w ścisłej tajemnicy ze względu na toczące się śledztwo.

Mówią jednak, że rewizje te posiadają wielkie znaczenie w związku z aferą Parylewiczowej i że można je traktować jako zwrot zasadniczy w do chodzeniach.

Drągami i kamieniami zamordowali dzielnego dozorcę

ŁÓDŹ, 11. 8. We wsi Szymoszyce, pow. łódzkiego został zamordowany 43 letni Józef Janikowski, dozorca drogi wy.

Znany on był z tego, że często tropił na własną rękę złodzieiów, a nawet od dał kilku w ręce policji.

Na wracającego wraz z rodziną w niedzielę napadło trzech znanych w o-

kolicy awanturników, z których jeden niedawno powrócił z więzienia i podejrzewał Janikowskiego o to, że ten ułatwił policji ujawnienie jego sprawek.

Złoczyńcy drągami i kamieniami zamordowali Janikowskiego. Dwuch z nich aresztowano, trzeci zbiegł.

ZE SPORTU

NOWINY OLIMPIJSKIE

Edwards, Iso-Hollo Mauermayer, Fleischer startują za 10 dni w Warszawie

Przedstawiciele Polskiego Związku Lekkoatletycznego i Janusz Kusociński, jako przedstawiciel warszawskiego OZLA nawiązali pertraktacje z wybitnymi zawodnikami zgranicznymi w sprawie przyjazdu ich do Warszawy na zawody w dniach 22 i 23 sierpnia. Zakontraktowane już zostały 3 Niemki, zwyciężczynie olimpijskie Mauermayer i Fleischer oraz najlepsza sprinterka Rzeszy Krauss.

Pozatem przyjechać mają jako przeciwnik dla Noji Iso Hollo oraz jako przeciwnik dla Kucharskiego murzyn kanadyjski Edwards.

Prowadzone są też rozmowy w sprawie ściągnięcia do Warszawy 7-osobowej drużyny brazylijskiej.

Jeszcze raz pojedynki

Walasiewiczówna — Stephens i Wajsówna — Mauermayer

Trzy nasze lekkoatletki Wajsówna, Walasiewiczówna i Kwaśniewska startować będą w dniu 19 bm. na zawodach w Wupertalu w Westfalji. Program zawodów obejmuje bieg na 100 m. 200 m. 80 m. przez płotki, sztafeta 4 × 100, skok wzwyż, skok w dal, kula, dysk i oszczep.

W zawodach tych wezmą udział niemal wszystkie lekkoatletki olimpiady Anglii, Ameryki, Włoch, Australji, Japonji,

Holandji, Polski, Węgier, Australji, Chile i Niemiec.

Walasiewiczówna startować będzie na 100 i 200 m. a głównymi jej rywalkami będą amerykanka Stephens i Niemka Krauss. Wajsówna będzie miała okazję do nowego szóstego z rzędu zmierzenia się z rekordzistką świata Mauermayer, a Kwaśniewska zmierzy się z Niemkami Fleischer, Kruger, Gelius, japońką Yamotą,

Dziękuję amerykańskiego biura patentowego

Federalne biuro patentowe obchodzi w tym roku setną rocznicę swego istnienia. W okresie tym wydało ono — 2.045.000 patentów.

Przy tej sposobności prasa przypomniała niektóre patenty, wydane przez Biuro Patentów, nie pozbawione elementu komicznego. Tak np. jakiś wynalazca opatentował przyrząd, który przywiązany do ogona kury, stemplował miał jajko natychmiast po jego złożeniu datą złożenia i numerem kury.

Inny opatentował maszynę latającą, którą w powietrze unosić miały za przegnięte do niej orły. Na drugiej liście właścicieli patentów znajdują się m. in. nazwiska Tomasza Jeffersona i Abrahama Lincoln. Pierwszy wynalazł fotel bujający na sprężynie drugi — przyrząd do podnoszenia statków na mieliznach, oparty na zasadzie próżni powietrznej.

Czy wlicie że...

Zaledwie jedna trzecia mieszkańców kuli ziemskiej używa przy jedzeniu noża i widelca. Jedna trzecia posługuje się paletkami drewnianymi lub kościanymi.

Wreszcie pozostała jedna trzecia ludności naszego globu je jedynie przy pomocy własnych palców.

Jedynymi krajami świata, w których kobiety otrzymują taką samą zapłatę co mężczyźni za ten sam rodzaj pracy są: Holandia, Szwecja, Norwegia, Danja i Czechosłowacja.

W pałacu królewskim w Gwalier (Indje) zainstalowany jest w sali jadalnej miniaturowy pociąg elektryczny zrobiony ze srebra. W czasie posiłków pociąg ten, załadowany słodyczami, winem i owocami, jeździ naokoło stołu.

INOWROCLAW-ZDRÓJ

Kuracie ryczałtowe: całk. pobyt

119.- zł.
2-tyg.174.⁵⁰ zł.
3-tyg.226.- zł.
4-tyg.**Dlaczego wypadło nam grać z Austrią?**

Wczoraj pokrótce donosiliśmy, że Polska półfinałowe spotkanie rozegra z Austrią, a nie z Peru.

Pierwotnie piłkarze polscy spotkać się mieli z reprezentacją Peru, która po dogrywce pokonała Austrię 4:2.

Austriacy złożyli protest, który został

POCO TO ZAPRZECZENIE?

Polski Komitet Olimpijski ogłosił komunikatem radiowym, że wiadomości o znanym bęsztyku, zjedzonym przez Nojego przed biegiem na 10 km. jak również i stwierdzone przez wszystkich niedokończenie tego biegu przez zawodnika polskiego, który nie przebiegł ostatniej rundy — rzekomo nie odpowiadają prawdzie.

Nie rozumiemy sensu i celu tego zaprzeczenia, bo przecież wszyscy wiedzą, że tak właśnie było, a zresztą przynajmniej to osoba w danym wypadku najbardziej kompetentna — sam Noji.

FIAŁKA ZOSTAŁ ODESLANY DO SZPITALA.

Bieżnia asfaltowa dała się we znaki uczestnikom biegu maratońskiego. Było dużo wypadków interwencji lekarzy i wielu zawodników musi obecnie pozostawać pod opieką lekarzy.

Fiałka został po wycofaniu się odwieziony na posterunek lekarski, gdzie dokonano zbadania jego nogi. Fiałka ma zerwa-

uznany i nakazano powtórzenie meczu.

Peruwiańczycy obrażeni nie stanęli do powtórnego spotkania, wyznaczonego na 4 km. i Austrija bez walki weszła do półfinału, gdzie spotkała się z Polską. Wynik meczu Polska — Austrija podajemy na stronie 1-ej.

ne ściegno Achillesa i został odesłany do Warszawy do szpitala.

Najgorzej przedstawia się sprawa z Holendrem Swami. Nie dokończył on biegu i musiano go przenieść ze stadionu do domu lekarskiego. Tam zatrzymano go na całą niedzielę i poniedziałek na obserwacji. Stan jego początkowo bardzo ciężki, poprawił się w godzinach wieczornych.

Zaballa, który padł ofiarą własnego tempa, został również zbadany przez lekarza, który stwierdził poważne nadwężenie mięśnia. Wieczorem Zaballa został odwieziony na własne życzenie do sanatorium, gdzie przez kilka dni będzie odpoczywał. Oświadczył on, że pragnął poprawić rekord światowy, to też ruszył w niezwykłe ostrem tempie, mając na półmetku 2:11.

Checiał on w tym samym tempie przetrzymać drugą połowę dystansu i tym samym poprawić rekord światowy o kilka minut. Liczył on, że osiągnie 2:25. Niestety nie dopisały mu siły.

Doniosłe uchwały federacji bokserkiej

Odbył się w Berlinie kongres międzynarodowej federacji bokserkiej, na którym uchwalono znieść wagi zawodników na funty, a postanowiono odbywać wagi tylko na kilogramy, a to wbrew głosom Anglii i Ameryki.

Następnie ustalono, że nie wolno uderzać przeciwnika z backhandu. Przy k.o. sędzia w ringu musi obliczać dla całej wi-

adomości powierzone organizację mistrzostw

MOTOCYKLOWY WYŚCIG SZLAKIEM KADRÓWKI.

W trzecim ogólnopolskim strzeleckim biegu motocyklowym na Szlaku Kadrówek wzięło udział 83 zawodników w zespołach trójkowych oraz trzech zawodników w biegu indywidualnym.

Bieg ukończyli wszyscy zawodnicy.

Najlepszy czas dnia na trasie Kraków — Kielce uzyskała drużyna ZS. Gdynia — 2 godz. 27 m. 42 sek., największą ilość punktów dodatnich w biegu uzyskała drużyna ZS. Kielce; największą ilość punktów dodatnich w konkurencji strzeleckiej uzyskała drużyna ZS. Warszawa.

W ogólnej klasyfikacji pierwsze miejsce zajęła drużyna ZS. Siedlca, 2) ZS. Warszawa, 3) ZS. Lublin.

W szkieletowaniu terenowym: 1) drużyna ZS. Batorija Grodno.

W ogólnej klasyfikacji indywidualnej: 1) Piotr Oleksiewicz — ZS. Kraków punktów 134, 2) St. Seligman — ZS. Lwów — 78 pkt., 3) H. Majer — ZS. Cieszyn — 76 pkt.

W ogólnej klasyfikacji konk. sportowej: 1) zawodniczka Irena Kancewicz — Lublin, 2) najmłodszy zawodnik 16-letni Jerzy Dobrowolski — ZS. Gdynia.

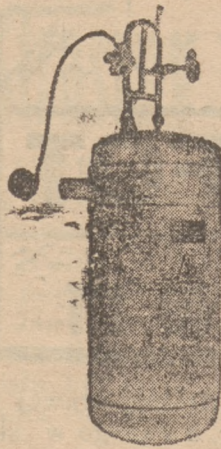
Po przyjeździe wszystkich zawodników do Kielce odbył się wspólny obiad, a następnie defilada przed gen. Olszyną Wilczyńskim. O godz. 22 wicewojewoda Bieleński wręczył zawodnikom nagrody.

× **ZEBRANIE ZARZĄDU PODOKRĘGU GIER SPORTOWYCH ZAGŁĘBIA** odbędzie się dziś o godz. 7 wiecz. w lokalu wiejskiego komitetu WF. i PW. na stadionie w Sosnowcu.

GDZIE**dać ogłoszenie?**

— Ach! Poco się głowić!
Powszechnie wiadomo jest przecież, że dobry skutek daje ogłoszenie zamieszczone tylko

Expresie Zagłębia

Chcesz mieć w domu źródło gorącej wody zainstaluj

warnik elektryczny.

Specjalna taryfa: 10 litrów gorącej wody kosztuje 8 — 10 gr.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
w Zagłębiu Dąbrowskiem Sp. Akc.

Od 113 lat

Ocety spirytusowe Zakładów Przemysłowo-Chemicznych Ludwik Spiess i Syn S. A. w Warszawie są niezastąpione.

Ocet kuchenny 3 1/2 %, **ocet podwójny 5 %**, **ocet mocny 7 %** do marynat. Ocety „Spiess” niezawodnie chronią marynaty. Ceny niskie. Ocety „Spiess” są dostępne dla wszystkich.

Sprzedaj we wszystkich sklepach spożywczych.

Rozlewnia i hurtowa sprzedaż — **HURTOWNIA CHRZEŚCJAŃSKIEGO TÓW. DOBROCZYNNOSCI** w Sosnowcu, ul. 3-go Maja Nr. 20. Tel. 6-60.

DZIS!

CENY MIEJSC OD 25 GR.

Genjalny tragik **CONRAD VEIDT** w filmie

Wilhelm Tell

Niesmiertelne dzieło historyczne Fryderyka Schillera.

W roli Wilhelma Tella — **HANS MARR.**

NADPROGRAM: TYGODNIKI PATA i FOXA.

Początek seansu o godz. 18-ej.

DZIS!

DZIS!

BETE DAVIS, LEWIS STONE i PAT O'BRIEN w sensacyjnym filmie pt.

Biuro zaginionych ludzi

Emocja, napięcie, tempo!

II. Dramat współczesny pt.

W poszukiwaniu miłości

W rol. gł. **GETRUDA MICHAEL, LYLE TALBOT.**

Ceny miejsce od 25 groszy.

Wesoły Kacik**U LEKARZA.**

— Mam wrażenie, że pan obecnie dalekożej oddecha?

— I ja tak czuję.

— Czyżby proszki tak pomogły?

— To nie, bo ich wcale nie zazywałem, tylko moja żona wyjechała na lotnisko.

ROZMYŚLANIE NA CZASIE.

Ciekawe, pan kobiety potrzebują tak dużo pieniędzy: nie piją, nie palą, a kobietami przecież są same.

PRAWDOMÓWNY JÓZIO.

Matka: Józio! Pozegnaj się z cicią. No!

eo się mówi, gdy cicią odchodzi?

Józio: Bogu dzięki.

LOGIKA.

— Co pan tu robi.

— Łowię szupaki.

— A złowił już pan jakiego?

— Jeszcze nie.

— To skąd pan wie, że pan łowi szupaki?

SZCZĘŚCIE.

Do komisariatu przychodzi pani, trzymając za rękę dwunastoletniego chłopca.

— Znalazłam tego chłopca na ulicy.

— Wiesz pani — mówi policjant. Jeżeli w ciągu roku nikt się po niego nie zgłosi może go pani zatrzymać.

W SĄDZIE.

Sędzia: — Długo się ci panowie kłócieli ze sobą?

Świadek: — Nie bardzo. Punkt o dzie siętej ten młodszy powiedział starszemu: pan jesteś notorycznym lotrem, a o dzie siętej minut pięć, już zajechało pogotowie.

ZMARTWIENIE.

- Mam zmartwienie z synem.
- Cóż takiego??
- Ani w karty nie umie grać, ani pić nie potrafi.
- To czego się martwisz? Powinieneś się cieszyć.
- Tak. Ale ten dureń pije i gra.

DROBNE OGŁOSZENIA**POSADY I PRACE**

POTRZEBNA zdolna panią do obsługi gości. Bar Polski, Modrzejska 30

FOTOGRAF samodzielny potrzebny do Zakładu od zaraz. Zgłoszenia pisemnie do „Expresu” pod „Fotograf”.

WIEDEŃSKA firma poszukuje zastępcy na woj. kieleckie, artykuł cukierniczy, do bry zarobek. Potrzebne 300—500 zł. Hotel Warszawski, środa od 11—13.

KUPNO I SPRZEDAŻ

SZYN budowlane, tregry używane, drugi kolczasty oraz różne żelastwo do wyrobu, poleca firma H. Pfeffer, Będzin, ul. Kościuszki 30 (obok poczty).

BUTELKI do octu kupuje i dobrze płaci. Rozlewnia octu „Spiess” Sosnowiec, ul. Zygmunta 7.

LOKALE

ODSTAPIE dwa pokoje z kuchnią, blisko stacji kolejowej i poczty. Będzin, Kościuszki 16/4.

POSZUKUJE 2—4 pokoje z kuchnią z wygodami w Sosnowcu. Oferty do „Expresu” pod P. K.

RÓŻNE

UNIEWAŻNIAM zgubiony kwit lombardowy nr. 5052 Banku Udzielnego w Dąbrowie. Iza Fuchs.